

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/49/2018
Identifikačné číslo spisu: 6115212955
Dátum vydania rozhodnutia: 22.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6115212955.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Yves & Soteco Slovakia, s. r. o., Bratislava, Elektrárenská 13739/6, mestská časť Nové Mesto, IČO: 35 799 331, zastúpeného Advokátska kancelária SOLICITOR SK, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 18, IČO: 36 867 683 proti žalovanému: MU - SHU, spol. s r. o., Banská Bystrica, Zelená 2/D, IČO: 36 791 857, zastúpenému Advokátska kancelária URBÁNI & Partners, s. r. o., Banská Bystrica, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, o vydanie vecí, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 60Cb 278/2015, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. januára 2018, č. k. 43Cob 168/2017-227, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného o d m i e t a.
- II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 22. mája 2017 uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi zariadenia MMg 85 B - CB v počte 1 kus, FIMAP FS 50 HT Honda v počte 1 kus, batériu TROJAN TE 35 6 V/200 Ah v počte 4 kusy a kefu PPL 0,6 MMg85 v počte 2 kusy. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že medzi žalobcom ako prenajímateľom a žalovaným ako nájomcom bola 31. mája 2012 uzavretá nájomná zmluva, na základe ktorej odovzdal žalobca žalovanému do užívania uvedené zariadenia. Za ich užívanie platil žalovaný žalobcovi mesačné nájomné v sume 292,80 eur s DPH počas 35 mesiacov do ukončenia zmluvného vzťahu, t. j. do 30. mája 2015. Žalovaný po 31. máji 2015 žalobcovi žiadne nájomné už neplatil a ani uvedené zariadenie mu nevrátil. Tvrdil, že medzi ním a žalobcom nešlo od začiatku o nájomnú zmluvu, ale o kúpnu zmluvu s platbou formou splátkového kalendára, na základe ktorej sa stal po zaplatení 35. splátky vlastníkom všetkých, dovtedy užívaných vecí, preto ich drží oprávnene.

3. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy podľa § 409 a nasl. Obchod. zák. a že kúpnu cenu zariadenia, ktoré 35 mesiacov užíval, zaplatil žalobcovi v splátkach, na základe čoho sa stal po zaplatení poslednej splátky ich vlastníkom, pretože žalovaný v konaní nepreukázal existenciu kúpnej zmluvy, ani dohodu o výške kúpnej ceny a ani dohodu o zaplatení kúpnej ceny v splátkach. Žalobca v konaní poprel tvrdenia žalovaného, že mal úmysel uzavrieť so žalovaným kúpnu zmluvu a že súhlasil so zaplatením kúpnej ceny v splátkach a po dobu 35 mesiacov, a to napriek tomu, že žalovaný pri prvom kontakte s ním skutočne prejavil záujem predmetné zariadenia kúpiť. Avšak pre nedostatok finančných prostriedkov ku kúpe nedošlo a zariadenia boli žalovanému odovzdané len do nájmu. Žalovaný v konaní žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal svoje tvrdenia o nadobudnutí vlastníctva predmetných zariadení kúpou a ani dohodu a následnom prechode vlastníckeho práva zo žalobcu na neho. Preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že vlastníkom predmetných vecí je žalobca a jeho vlastnícke právo trvalo aj v čase vydania súdneho rozhodnutia, preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

4. Na odvolanie žalovaného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací a rozhodol rozsudkom z 18. januára 2018, č. k. 43Cob 168/2017-227 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec právne správne posúdil. Z e-mailovej korešpondencie žalobcu zo 06.03.2012 a 02.05.2012 vyplýva, že na základe dohovoru oboch účastníkov zo 06.03.2012 predložil žalobca žalovanému návrh na dodávku čistiaceho stroja v zmysle technického zadania s uvedením rôznych alternatív a jednotlivých druhov čistiacich strojov, z ktorých si žalovaný vybral stroje MMg 85B - CB v počte 1 kus, FIMAP FS 50 HT Honda v počte 1 kus, batériu TROJAN TE 35 6 V/200 v počte 4 kusy a kefu PPL 0,6 MMg 85 v počte 2 kusy. Pre nemožnosť zaplatiť kúpnu cenu v 30-dňovej lehote, uvedenej v ponuke, Ing. J. - pracovník žalobcu, ktorý mal na starosti nájom zariadení, ponúkol žalovanému prevzatie strojov do dlhodobého nájmu. Tvrdenie žalovaného, že mu žalobca predal stroje na splátky formou leasingu, sa mu nepodarilo preukázať.

6. Z celej e-mailovej korešpondencie a z e-mailu zaslaného O. žalovanému 14.05.2012 vyplýva, že žalobca posielal žalovanému ponuku na priemyselné vysávače Yves na základe telefonického dohovoru a nie na základe písomnej objednávky, na dlhodobý prenájom. Obsahom ponuky bol aj príklad rozpočtu dlhodobého prenájmu podlahových strojov Mg85 BT pri prvej zvýšenej splátke v sume 1 888,-eur a mesačných splátkach po 239,-eur v počte 35, celkom 8 365,-eur s tým, že celková suma prenájmu je 10 253,-eur. Z toho je zrejmá doba trvania nájmovej zmluvy a podmienky pre jej predčasné ukončenie výpoveďou zo strany nájomcu, ako aj to, čo do ceny prenájmu nie je zahrnuté, aké služby prenajímateľ bezplatne nájomcovi poskytne a splatnosť nájmného 30 dní. Ponuka obsahuje aj predkupné právo, za zostatkovú hodnotu stanovenú podľa najazdených motohodín a celkového technického stavu, ktoré je viazané na riadne ukončenie celkovej doby nájmu.

7. V ponukách zasielaných od p. J. v marci a máji 2012 sa síce nachádza údaj o cene, avšak z nich nevyplýva, že by to mala byť kúpna cena. Podstatné je, že posledná ponuka pre žalovaného bola dlhodobý prenájom čistiaceho zariadenia, vyplýva to z e-mailu žalobcu zo 14.05.2012 a z 24.05.2012. V konečnom dôsledku tomu nasvedčuje aj podpis žalovaného na nájmovej zmluve, vyhotovenej žalobcom 30.05.2012, ktorú žalovaný podpísal 31.05.2012 bez výhrad. Výška nájmného a ani doba nájmu od začiatku nebola medzi zmluvnými stranami sporná, pričom žalovaný nikdy nenamietal, že nemá povinnosť platiť nájmné, ale splátky finančného leasingu, prípadne splátky kúpnej ceny tak, ako tvrdil v konaní. Ak by žalobca mal vôľu uzavrieť so žalovaným zmluvu o finančnom leasingu, prípadne o kúpe prenajatej veci, museli by takéto zmluvy obsahovať okrem určenia, že počas doby prenájmu je prenajímateľ vlastníkom veci, výšku jednotlivých splátok,

dojednanie poistného a úhradu iných nákladov, ako napr. za znalecký posudok, za prevzatie stroja po skončení nájmu a pod. aj dohodu o výške kúpnej ceny, resp. jej zostatok. Predovšetkým neobsahovali klauzulu o prevode vlastníckeho práva k veciam zo žalobcu na žalovaného.

8. Tvrdenie žalovaného, že neplatil vyfakturovanú sumu ako nájom, ale ako splátky leasingu, nevyplývalo ani z prvého príkazu na úhradu, ktorý podal žalovaný na základe faktúry vystavenej žalobcom 27.07.2012, pretože žalovaný platil sumu 2 302,80 eur ako prvú zvýšenú splátku žalobcovi za prenájom strojov, pričom rovnaký údaj o platení nájomného za stroj sa nachádza aj v jeho príkaze na úhradu, ktorý bol zúčtovaný 30.11.2012 a 30.01.2013. Až neskôr začal žalovaný na príkazoch na úhradu uvádzať údaje - yves a sotec stroj - a od februára 2013 uvádzal v informáciách pre príjemcu údaj - yves a stroje a technika leasing - a to až do skončenia zmluvného vzťahu, t. j. do 30.04.2015, kedy bol spracovaný posledný príkaz žalovaného na zaplatenie sumy 292,80 eur.

9. Dohoda o výške nájomného nie je podstatnou náležitosťou nájomnej zmluvy tak, ako to vyplýva z ust. § 663 Obč. zák., pretože nájomná zmluva nemusí byť uzavretá písomne. Ak má písomnú formu, musí byť z nej zrejmý predovšetkým predmet nájmu, jeho prenechanie do užívania nájomcovi za účelom, aby bral zaň úžitky, odplatný charakter vzťahu, inak by sa jednalo o výpožičku a jeho dočasnosť, ktoré náležitosti nájomná zmluva spĺňa.

10. Ďalej uviedol, že ak by žalobca súhlasil s predajom čistiaceho stroja, tak by žalovaný musel zaplatiť cenu čistiaceho stroja do 30 dní, čo neurobil. Ak by došlo medzi žalobcom a žalovaným k uzavretiu dohody o kúpe čistiaceho stroja na splátky, resp. k uzavretiu dohody o leasingu, mal žalovaný takúto dohodu predložiť. Príkaz na úhradu s poznámkou - leasing strojov - nemôže zmeniť nájomnú zmluvu na zmluvu o finančnom leasingu. Odvolací súd súhlasil s tvrdením žalovaného, že nájomná zmluva je pomerne strohá. To však neznamená, že by spolu s ďalšími listinami, ako sú elektronické ponuky a reakcie zmluvných strán, spolu s 35 faktúrami a 35 dokladmi o platbách nájomného žalovaným, príp. ním inak označených platieb, neposkytovali dostatok informácií o tom, že nájomný vzťah uzavretý 31.05.2012 bol ukončený zaplatením poslednej splátky v apríli 2015. Preto čistiaci stroj žalovaný nemôže zadržiavať a musí ho vydať vlastníkovi, a to žalobcovi.

11. Na záver odvolací súd uviedol, že súčasťou ponuky žalobcu na dlhodobý prenájom bol aj rozsah servisných prác, na ktoré sa zaviazal a ktoré aj vykonal, ako to preukázal servisnými listami. Nebol však povinný vykonávať úplný servis, preto ak žalovaný vykonal na stroji servis namiesto žalobcu, nič mu nebráni uplatniť si náklady, ktoré mu s ním vznikli voči žalobcovi samostatnou žalobou. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

12. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Žiadal zmeniť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobu zamietnuť. Súčasne žiadal priznať náhradu trov celého konania v rozsahu 100% alebo zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa žalovaného prípustnosť dovolania je daná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., pretože odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke poskytnutia ochrany oprávnenej držby žalovanému.

13. Uviedol, že vždy jednal prostredníctvom konateľa B. o kúpe stroja. Od žalobcu v konaní žiadal, aby predložil údajné potvrdenie ponuky nájmu a žalobca takýto dôkaz nepredložil a ani predložiť nemohol, pretože žalovaný nikdy žalobcovi nepotvrdil žiadnu ponuku nájmu. V tomto smere svedok J. nevypovedal pravdu. Ďalej uviedol, že ako správny vlastník veci ju aj servisoval, o čom predložil faktúry. Podľa dovolateľa, ak súdy oboch inštancií ustálili, že medzi účastníkmi vznikol nájom, potom sa mali dôsledne vysporiadať aj s jeho dĺžkou. Tvrdí, že zo strany žalobcu došlo k účelovému obideniu výslovného zmluvného

dojednaní o dobe neurčitej. Dojednanie v nájomnej zmluve, že je na dobu neurčitú, má podľa dovolateľa za následok, že nie sú splnené podmienky pre úspešné domáhanie sa vydania veci od žalovaného, ktorý má vec oprávnené u seba.

14. Ďalej uviedol, že predložil komunikáciu o vade stroja aj cenovú ponuku, z ktorých je zrejmé, že sa jednalo o kúpu. Dodávateľ a odberateľ nie sú termíny nájomnej zmluvy. Žalovaný otázku vlastníctva aj naďalej považuje za spornú a ak by napriek všetkému súdy dospeli k tomu, že ide o nájom stroja, musia rešpektovať dojednanie o dobe neurčitej. Zdôraznil, že od počiatku mal záujem vec nadobudnúť do svojej držby pre potreby výkonu upratovacích služieb v N. a z toho dôvodu vyhodnotil správanie žalobcu ako nepoctivé. Uviedol, že ak je v zmluve, pripravenej žalobcom, uvedená doba neurčitá, potom nechápe, ako z tohto dojednaní môže žalobca úspešne žiadať od súdu vydať vec, ktorú má oprávnené u seba. Celý spor hodnotí ako prekrúcanie skutočností, a preto nevidí dôvod, aby uhradil žalobcovi trovy konania, ktoré spôsobil svojim vlastným konaním a spôsobom jednaní.

15. Rozhodnutia súdov oboch inštancií podľa dovolateľa spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, keď poskytl ochranu žalobcovi, nespĺňajúcemu podmienky pre úspešnú rei vindikačnú žalobu.

16. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť ako nedôvodné. Ďalej uviedol, že každé jednotlivé tvrdenie žalovaného v dovolaní bolo nie raz, ale niekoľkokrát počas konania v celosti vyvrátené, podložené dôkazmi, pričom argumentáciu žalobcu akceptoval súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd. Žalobca vždy tvrdil a tvrdí, že je platným vlastníkom zariadení, ich vlastníctvo nebolo nikdy prevedené na žalovaného a nikdy nebola ústne či písomne uzavretá zmluva, na základe ktorej by došlo k prevodu vlastníckeho práva na žalovaného. Zdôraznil, že žalovaný na jednej strane tvrdí, že sa mala uzavrieť jedine kúpna zmluva a na druhej strane bez akýchkoľvek výhrad pristúpil k podpísaniu nájomnej zmluvy. Na záver poukázal na všetky svoje vyjadrenia ním produkované v konaní.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej C. s. p./, po zistení, že dovolanie podal včas riadne zastúpený dovolateľ, bez nariadenia pojednávania /§ 443 C. s. p./ dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný.

18. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

19. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak

- a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia /§ 432 ods. 1 a ods. 2 C. s. p./.

21. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

22. V zmysle citovaných ustanovení na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 C. s. p. a musia byť splnené podmienky dovolacieho konania, okrem iného aby dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolanie

a aby dôvody dovolania boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 C. s. p.

23. Uplatnenie dovolacích dôvodov je plne v dispozícii účastníkov konania.

Zákon kladie na ich vymedzenie prísne kvalitatívne nároky, čo súvisí aj s požiadavkou povinného zastúpenia. V preskúmvanej veci dovolateľ zastúpený advokátom prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

24. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., musí dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú dovolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, musí vysvetliť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a musí uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Pre posúdenie procesnej situácie, v ktorej je prípustné dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., má význam obsah pojmu „právna otázka“, t. j. ako dovolateľ právnu otázku zafinuje a špecifikuje v dovolaní. Môže ísť o otázku buď hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., je charakteristický odklon jej riešenia, ktoré zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu o situáciu, kedy sa už rozhodovanie v senátoch dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, avšak odvolací súd sa svojim rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.“

25. Z formulácie žalovaného, obsiahnutej v dovolaní, nie je možné posúdiť pri riešení akej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolací súd zdôrazňuje, že žalovaný v dovolaní nielen nezafinoval právnu otázku, ale neuviedol ani jeden judikát, ktorý by bolo možné označiť za ustálenú súdnu prax, neuviedol ani jedno rozhodnutie dovolacieho súdu, od ktorého sa odvolací súd odklonil. Tým nebola splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania stanovená v § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. a dovolací súd nemohol pristúpiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu. K dovolacím námietkam žalovaného dovolací súd poznamenáva, že súdy oboch stupňov sa opakovanou námietkou žalovaného, a to otázkou, aký zmluvný vzťah medzi účastníkmi vo vzťahu k predmetnému zariadeniu vznikol, podrobne zaoberali, pričom nezistili existenciu kúpnej zmluvy a ani zmluvy o finančnom leasingu. Jednoznačne ustálili a podrobne zdôvodnili vo svojich rozhodnutiach okolnosti, za splnenia ktorých žalovaný nemá predmetné zariadenia v oprávnenej držbe a má povinnosť ich vydať ich vlastníkovi, t. j. žalobcovi.

26. Dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný vo svojom dovolaní neoznačil rozhodnutia vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal dovolací súd v rozhodnutiach.

Keďže žalovaný nevymedzil dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p., dovolací súd dovolanie odmietol /§ 447 písm. f/ C. s. p./.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje /§ 451 ods. 3 C. s. p./.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.